

Hasan KARAL
İstanbul Milletvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda yer alan sorularımın Tarım ve Orman Bakanı Sn. İbrahim Yumaklı tarafından Anayasanın 98'inci, TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılması hususunu arz ederim.

Hasan KARAL
İstanbul Milletvekili

Geçtiğimiz ocak ayında üretici ile market arasındaki fiyat farkı bazı ürünlerde yüzde 500'leri aşmış, limon, patates, mandalina, kuru kayısı, kuru fasulye ve kuru incir gibi temel gıda ürünlerinde tüketici- üretici fiyatının 6 katına varan bir bedel ödemek zorunda kalmıştır. Türkiye Ziraat Odaları Birliği (TZOB) verilerine göre, özellikle limonda üretici ile market arasındaki fiyat farkının yüzde 597,4, patatesten yüzde 379,9, mandalinada yüzde 267,2, kuru fasulyede ise yüzde 193,6'ya kadar çıktığı belirtilmiştir.

Bu uçurumun sadece piyasa koşulları ile açıklanamayacağı, zincirin bir yerinde "fırsatçılık" ve "spekülasyon" olduğuna dair ciddi bir kanaat oluşmaktadır. Girdi maliyetleri, enerji ve nakliye giderlerindeki artışlar belli oranlarda anlaşılabilir olsa da üreticiden 5-6 katı fiyata tüketiciye sunulan ürünlerin varlığı, adeta tarım sektörünü sabote eden bir sistemin mevcudiyetini düşündürmektedir. Üreticiye hakkını teslim edecek, tüketiciye nefes aldıracak fiyatı sağlayacak adil ve sürdürülebilir bir tarım ve ticaret sisteminin tesisi için acil çözüm beklentisi kamuoyunda her geçen gün artmaktadır.

Bu bağlamda:

- 1) Üretici ile market arasındaki uçurumun bu denli büyümesinin temel sebepleri nelerdir?
- 2) Tarım ürünlerinin tarladan sofraya ulaşırken geçtiği aracılık zinciri hangi halkalardan oluşmaktadır? Bu zincirin hangi noktalarında fiyatlar en çok katlanmaktadır?
- 3) Aracılık faaliyetleri ile spekülasyon fiyat oluşumları arasında herhangi bir denetim mekanizması işletilmekte midir?
- 4) Tarlada yok pahasına alınan ürünler, markette astronomik fiyatlara satılırken hem üretici hem tüketici mağdur edilmektedir. Bu iki kesimi korumaya yönelik yeni bir düzenleme ya da destek modeli çalışması yapılmakta mıdır?
- 5) Tarımsal ürünlerin kooperatifler ve doğrudan satış noktaları aracılığıyla vatandaşlara ulaştırılmasına dönük Bakanlığınızın planladığı yeni uygulamalar var mıdır?
- 6) Bu fahiş fiyat farklılıklarının giderilmesi için marketlere yönelik bir tavan fiyat ya da kar marjı sınırlaması planlanmakta mıdır?
- 7) Hal yasası ve toptancı halleriyle ilgili yeni bir revizyon gündeminizde midir? Bu alandaki yapısal sıkıntılar nasıl giderilecektir?